

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej i produkcja sprzedana budownictwa w okresie trzech kwartałów 2014 roku

W okresie styczeń – wrzesień br. sprzedaż produkcji budowlano-montażowej, zrealizowana na terenie kraju w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób była (w cenach stałych) o 5,5% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 9,8% w I półroczu br. oraz spadku o 15,6% w okresie trzech pierwszych kwartałów ub. roku). Wzrost dotyczył zarówno robót o charakterze remontowym (o 10,3%), jak i inwestycyjnym (o 3,2%).

We wrześniu br. sprzedaż produkcji budowlano-montażowej wzrosła o 5,6% w skali roku, po spadku w poprzednim miesiącu o 3,6% i wobec spadku o 4,8% we wrześniu ub. roku. Wyższa niż przed rokiem była sprzedaż zarówno robót o charakterze remontowym (o 13,8%), jak i inwestycyjnym (o 1,4%). Wzrost zaobserwowano w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 14,1%) oraz w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 10,5%). Spadek utrzymał się w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków i wyniósł 7,1%. **W porównaniu z sierpniem br.** wzrost odnotowano we wszystkich działach przedsiębiorstw budowlanych, przy czym w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 26,4%, w podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – o 17,5%, a w przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków o 13,8%.

Po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym sprzedaż produkcji budowlano-montażowej we wrześniu br. była o 3,8% większa niż przed rokiem i o 2,0% większa w porównaniu z sierpniem br.

Dynamikę (w cenach stałych) i strukturę (w cenach bieżących) sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób przedstawiono w tabeli 1.

W okresie styczeń – wrzesień br. wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 12,4% oraz robotami budowlanymi specjalistycznymi – o 11,0%. Spadek wystąpił w jednostkach zajmujących się głównie budową budynków – o 4,2% (w tym, w dominujących w tym dziale, jednostkach specjalizujących się w robotach budowlanych związanych ze wzniesieniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych – o 5,9%). Spośród podmiotów zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej największy wzrost produkcji budowlano-montażowej, w stosunku do trzech kwartałów ub. roku, odnotowano w przedsiębiorstwach specjalizujących się w robotach związanych z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 18,8%). Wzrost sygnalizowały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności są roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych – o 12,9% i jednostki zajmujące się głównie robotami związanymi z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych – o 7,6%.

Wśród przedsiębiorstw wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne produkcja budowlano-montażowa najbardziej wzrosła, w porównaniu z okresem styczeń – wrzesień ub. roku, w podmiotach wykonujących głównie instalacje elektryczne, wodno-kanalizacyjne i pozostałe instalacje budowlane – o 14,8% (grupa o największym udziale w tym dziale). Wzrost odnotowano także w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie pozostałymi specjalistycznymi robotami budowlanymi (o 11,8%) oraz wykonywaniem robót budowlanych wykończeniowych (o 2,5%), natomiast w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie rozbiórką i przygotowaniem terenu pod budowę – niewielki spadek (o 1,0%).

Przy ogólnym wzroście sprzedaży produkcji budowlano-montażowej (zrealizowanej w okresie trzech kwartałów br.

Tabela 1. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w przedsiębiorstwach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Wyszczególnienie	2013				2014				2013	
	I – III	I – VI	I – IX	IX	I – III	I – VI	I – IX	IX	I – IX	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								struktura [%]	
Ogółem:	84,9	78,5	84,4	95,2	110,6	109,8	105,5	105,6	100,0	100,0
z tego roboty budowlane o charakterze: inwestycyjnym	84,1	79,4	85,0	98,3	114,1	108,2	103,2	101,4	65,0	66,5
remontowym	86,7	76,6	83,1	89,6	103,7	113,1	110,3	113,8	35,0	33,5
Z ogółem działy: budowa budynków	87,3	79,1	84,9	92,2	105,5	99,9	95,8	92,9	35,0	38,7
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	79,9	72,3	79,5	93,0	110,5	117,0	112,4	114,1	37,3	35,1
roboty budowlane specjalistyczne	87,2	86,1	91,0	104,0	118,1	116,2	111,0	110,5	27,7	26,2

przez podmioty budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób) o 5,5%, wzrost **robót związanych z realizacją budynków** wyniósł 1,3%, a robót wykonywanych na **objektach inżynierii lądowej i wodnej** – o 9,0%. W strukturze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej ogółem (tabela 2), w porównaniu z trzema kwartałami ub. roku, nastąpiło **zmniejszenie udziału budynków** o 1,6 pkt. proc., tj. z 49,3% do 47,7%. Spadek dotyczył udziału zarówno budynków mieszkalnych – o 0,7 pkt. proc. (do 13,4%), jak i niemieszkalnych – o 0,9 pkt. proc. (do 34,3%). Spośród budynków mieszkalnych udział budynków zbiorowego zamieszkania zmniejszył się o 0,6 pkt. proc. – do 1,1%, budynków jednomieszkalniowych – o 0,1 pkt. proc. – do 1,3%, a budynków o dwóch mieszkaniach i wielomieszkalniowych pozostał bez zmian (11,0%). Spadek udziału budynków niemieszkalnych dotyczył budynków biurowych i pozostałych budynków niemieszkalnych (gospodarstw rolnych i budynków magazynowych rolniczych) – po 0,4 pkt. proc. (do odpowiednio 3,6% i 1,4%), hoteli i budynków zakwaterowania turystycznego – o 0,3 pkt. proc. (do 0,8%), a także budynków handlowo-

Tabela 2. Struktura (w cenach bieżących) sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wg rodzajów obiektów budowlanych

Rodzaje obiektów	Struktura [%]	
	I – IX 2013	I – IX 2014
OGÓŁEM	100,0	100,0
Budynki razem	49,3	47,7
Budynki mieszkalne	14,1	13,4
mieszkalne jednorodzinne	1,4	1,3
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkalniowe	11,0	11,0
zbiorowego zamieszkania	1,7	1,1
Budynki niemieszkalne	35,2	34,3
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	1,1	0,8
biurowe	4,0	3,6
handlowo-usługowe	7,5	7,4
transportu i łączności	0,8	0,7
przemysłowe i magazynowe	12,6	13,1
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	7,4	7,3
pozostałe	1,8	1,4
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	50,7	52,3
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	17,1	16,5
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	4,1	5,4
drogi lotniskowe	0,3	0,5
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	2,8	2,5
budowle wodne	1,9	2,4
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	6,4	6,2
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	8,6	9,4
oczyszczalnie wód i ścieków	1,3	2,0
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	6,1	7,0
budowle sportowe i rekreacyjne	0,6	0,6
obiekty pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane	2,8	1,8

-usługowych, transportu i łączności oraz ogólnodostępnych obiektów kulturalnych, budynków o charakterze edukacyjnym, budynków szpitali i zakładów opieki medycznej, a także budynków kultury fizycznej – po 0,1 pkt. proc. (do odpowiednio 7,4%, 0,7% i 7,3%). Wzrósł natomiast udział budynków przemysłowych i magazynowych – o 0,5 pkt. proc. (do 13,1%).

Ogólny **wzrost udziału** sprzedaży produkcji budowlano-montażowej związanej z **objektami inżynierii lądowej i wodnej** (z 50,7% do 52,3% w trzech kwartałach 2014 r.) wynikał ze wzrostu udziału robót zrealizowanych przy budowie dróg szynowych, dróg kolei napowietrznych lub podwieszanych – o 1,3 pkt. proc. (do 5,4%), kompleksowych budowli na terenach przemysłowych – o 0,9 pkt. proc. (do 7,0%), rurociągów sieci rozdzielczej i linii kablowych rozdzielczych – o 0,8 pkt. proc. – do 9,4% (przy wzroście udziału robót związanych z budową oczyszczalni wód i ścieków – o 0,7 pkt. proc. – do 2,0%), budowli wodnych – o 0,5 pkt. proc. (do 2,4%) i dróg lotniskowych – o 0,2 pkt. proc. – do 0,5%. Spadek udziału produkcji dotyczył autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych – mających największy udział we wznoszonych budowlach – o 0,6 pkt. proc. (do 16,5%), mostów, wiaduktów i estakad, tuneli i przejść nadziemnych i podziemnych – o 0,3 pkt. proc. (do 2,3%), rurociągów i linii telekomunikacyjnych oraz linii energetycznych przesyłowych – o 0,2 pkt. proc. (do 6,2%), a także pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej gdzie indziej niesklasyfikowanych – o 1,0 pkt. proc. (do 1,8%). Bez zmian pozostał udział robót związanych z realizacją budowli sportowych i rekreacyjnych (0,6%).

Produkcja sprzedana budownictwa (tabela 3) – obejmująca przychody z działalności budowlanej i niebudowlanej, tj. ze sprzedaży wyrobów własnej produkcji, robót i usług – zrealizowana w okresie styczeń-wrzesień 2014 r. przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób była (w cenach bieżących) o 7,4% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku w okresie styczeń – wrzesień 2013 r. o 12,2%). Wzrost zrealizowanej sprzedaży odnotowały przedsiębiorstwa we wszystkich województwach, poza mającymi siedzibę na terenie lubelskiego, w których wystąpił spadek o 16,4% (wobec spadku o 1,3% w okresie styczeń – wrzesień 2013 r.). Największy wzrost odnotowano w przedsiębiorstwach z siedzibą na terenie województwa: opolskiego i pomorskiego – po 19,9% (spadek odpowiednio o 1,4% i o 7,5%) oraz podlaskiego – o 19,2% (spadek o 8,7%). Wzrostowi przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przedsiębiorstwach budowlanych (o 7,8%, wobec spadku o 8,6% w okresie styczeń – wrzesień 2013 r.). Odnotowano go we wszystkich województwach poza opolskim. Liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach budowlanych mających siedzibę na terenie tego województwa wzrosła o 9,3% w porównaniu z okresem styczeń – wrzesień 2013 r. (wobec spadku przed rokiem o 9,6%). Największy spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w firmach z siedzibą na terenie województwa: śląskiego – o 11,7% (wobec spadku o 4,1%), świętokrzyskiego – o 11,2% (spadek o 7,9%) i łódzkiego – o 9,2% (spadek w okresie styczeń – wrzesień 2013 r. o 12,5%).

W październiku br. ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany był bardziej negatywnie niż przed mie-

siącem (choć mniej pesymistycznie niż w analogicznym miesiącu ostatnich dwóch lat). Negatywne pozostały oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstw, bardziej pesymistycznie

Tabela 3. Produkcja sprzedana i przeciętne zatrudnienie w budownictwie w okresie styczeń – wrzesień 2014 r.

Województwa	Produkcja sprzedana		Przeciętne zatrudnienie	
	[mln zł]	I – IX 2013 r. = 100	[tys.]	I – IX 2013 r. = 100
Polska	120 227,8	107,4	408	92,2
dolnośląskie	8 183,9	109,7	27	91,9
kujawsko-pomorskie	4 504,0	109,1	21	94,5
lubelskie	3 118,6	83,6	17	93,5
lubuskie	1 286,7	104,8	6	95,9
łódzkie	5 042,6	110,5	19	90,8
małopolskie	10 028,4	105,7	38	93,1
mazowieckie	36 954,6	107,1	85	91,9
opolskie	2 082,3	119,9	8	109,3
podkarpackie	4 138,4	112,2	19	94,0
podlaskie	3 508,6	119,2	10	99,3
pomorskie	7 203,5	119,9	26	92,0
śląskie	13 915,7	108,1	58	88,3
świętokrzyskie	3 129,6	101,5	11	88,8
warmińsko-mazurskie	2 178,6	111,5	12	91,6
wielkopolskie	11 755,6	102,8	38	91,7
zachodniopomorskie	3 196,7	103,3	13	94,7

niż przed miesiącem postrzegana była wartość bieżącej produkcji. Przewidywania w tych obszarach były bardziej niekorzystne niż we wrześniu br. Pogorszyły się negatywne prognozy dotyczące portfela zamówień krajowych i zagranicznych. Przewidywano zwiększenie skali redukcji zatrudnienia oraz pogłębienie spadku cen realizacji robót. Nadal sygnalizowany był wzrost **opóźnień płatności** za wykonane roboty budowlano-montażowe. Odsetek przedsiębiorców nieodczuwających żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** kształtował się na poziomie 3,8% (przed rokiem 2,9%). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane były z kosztami zatrudnienia (63% w październiku br., 61% w analogicznym miesiącu ub.r.) oraz konkurencją na rynku (57% w październiku 2013 r. najbardziej spadło znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem (z 41% do 32%) oraz niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej (z 47% do 39%).

Przedsiębiorcy zgłaszali w październiku **wykorzystanie mocy produkcyjnych** na poziomie 79% (76% w analogicznym miesiącu ub.r.), przy czym 15% oceniało swoje **moce produkcyjne** jako zbyt duże w stosunku do oczekiwanego w najbliższych miesiącach portfela zamówień, 74% jako wystarczające, a 11% jako zbyt małe (przed rokiem odpowiednio: 20, 68, 12%).

mgr Janusz Kobylarz
Główny Urząd Statystyczny

Ceny materiałów budowlanych we wrześniu 2014 roku

We wrześniu 2014 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrosły ceny pokryć i folii dachowych, rynien (+0,9%), chemii budowlanej (+0,4%) oraz drewna i materiałów drewnopochodnych (+0,4%), spadły – silikatów (-2,6%), narzędzi i sprzętu budowlanego (-1,4%), betonu komórkowego (-1,1%), izolacji wodochronnych (-0,7%) i termicznych (-0,4%) oraz ceramicznych materiałów ściennych (-0,1%). W pozostałych grupach ceny się nie zmieniły.

W kategorii „inne” wzrosły ceny instalacji i techniki grzewczej, kanalizacji, odwodnień, wentylacji (+0,1%), spadły – farb, lakierów, tapet (-0,6%) oraz cementu, wapna (-0,3%), a nie zmieniły się płytek ceramicznych, wyposażenia łazienek i kuchni, wyrobów stalowych, kostki brukowej oraz bram, ogrodzeń.

Wskaźnik optymizmu związanego ze wzrostem liczby pozwoleń na budowę mieszkań ogółem wydanych w okresie styczeń – sierpień 2014 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, przyjął wartość plus 15,6%, ale w kategorii mieszkań w budownictwie indywidualnym

Ceny materiałów budowlanych we wrześniu 2014 roku (dane Grupy PSB)

Grupa asortymentowa – średnia	2013				2014								
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Materiały ścienne:													
– silikaty	100	100,11	99,96	99,67	98,48	99,15	99,76	100,68	102,06	99,56	99,72	98,71	96,14
– beton komórkowy	100	98,55	99,33	98,43	99,24	97,43	98,84	98,08	99,60	99,64	100,07	99,41	98,34
– ceramiczne	100	104,26	101,00	100,86	100,35	100,46	98,53	104,27	104,03	100,64	103,49	103,27	103,21
Pokrycia i folie dachowe, rynny	100	97,9	99,4	97,1	98,5	97,0	93,2	92,3	96,4	95,5	94,9	94,1	94,9
Izolacje termiczne	100	100,1	100,3	98,8	100,3	100,2	100,1	100,1	100,0	99,6	99,8	100,2	99,7
Chemia budowlana	100	99,4	99,7	99,4	100,2	100,2	98,5	98,5	98,8	98,3	98,5	97,7	98,1
Drewno i materiały drewnopochodne	100	99,7	99,5	99,5	99,2	98,7	98,0	98,0	98,3	98,9	98,3	98,4	98,7
Sucha zabudowa wewnątrz	100	98,0	100,0	99,1	98,7	99,5	98,8	99,0	97,1	98,9	98,0	97,4	97,4
Stolarstwo otworowa, parapety	100	100,0	100,0	100,0	99,7	99,7	99,7	99,8	99,8	99,8	100,4	100,5	100,5
Izolacje wodochronne	100	100,2	99,6	99,9	99,9	100,5	99,3	99,0	98,7	99,5	99,6	99,8	99,1
Narzędzia i sprzęt budowlany	100	100,2	101,1	101,0	101,9	102,5	100,1	102,1	103,5	103,6	104,6	105,2	103,7
Cement, wapno	100	97,8	97,6	100,0	100,9	100,5	100,8	101,5	102,2	101,7	101,7	101,1	100,8
Płytki ceramiczne, wyposażenie łazienek i kuchni	100	100,0	100,0	99,8	100,3	100,3	100,3	99,6	99,6	99,6	99,6	99,6	99,6
Wyroby stalowe	100	105,0	108,0	104,5	104,5	102,0	97,5	98,0	99,0	98,0	96,5	96,5	96,5
Instalacje i technika grzewcza, kanalizacja, odwodnienia, wentylacja	100	98,7	99,7	99,1	99,8	99,4	98,3	92,3	94,6	95,5	95,2	94,4	94,5
Farby, lakiery, tapety	100	100,7	101,5	111,2	123,1	117,8	102,3	112,9	107,0	116,6	115,4	123,1	122,5
Kostka brukowa	100	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,5	95,6	95,6	95,6	95,6	95,6
Bramy, ogrodzenia	100	100,0	100,0	100,0	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2

Kategoria „inne”

minus 0,9%. W przypadku mieszkań ogółem, których budowę rozpoczęto, dynamika wyniosła plus 16,5%, a w ka-

tegorii mieszkań w budownictwie indywidualnym plus 3,5%.

Grupa PSB S.A.